

τῶν προγόνων των, τὴν ἐδράζαντο ὡς ἔμπνευσιν θεῖαν.

Ὁ μαρκήσιος Γραβίνας εἶχε διανύσει τὸν βίον του ὡς ἄνθρωπος αὐστηρὸς τὴν τιμὴν καὶ ἀκριβὲς ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὸν λόγου του, ὥστε ὀρκισθεὶς μίαν φορὰν νὰ μὴ ἐκβάλῃ τὰ ὑποδήματά του πρὶν λάβῃ ἐκδίκησιν ἀπὸ τινος ἄρχοντος ὅστις τὸν προσέβαλε, καὶ ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος οὗτος ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἔλειπεν εἰς μεμακρυσμένην ἐπαρχίαν, ἐτήρησε τὸν λόγον του. Μετὰ ἑξ ἡμέρας ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ἀντιπάλου του, τότε δὲ συγκαλέσας δικαστήριον τιμῆς, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἐκβάλῃ τοὺς πόδας του τῆς ἀνυποφόρου φυλακῆς των, διότι ὁ θάνατος ἀπήλυθε αὐτὸν πάσης ὑποχρεώσεως. Ἀλλ' ὅμως πολὺ παρήλλαξεν ἔκτοτε, οὐχὶ διότι ἔχασε τὴν ἱπποτικὴν ἀνδρίαν του, ἀλλὰ διότι ἡ ἡλικία καὶ αἱ περιστάσεις κατέβαλον αὐτόν. Ἡ γυνὴ του ἠδύνατο νὰ τὸν πείσῃ εἰς παρεκτροπὰς, ἤρκει μόνον νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ ἐντόνως, ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου τριῶν ἡμερῶν μεμψιμοιρίαι τῇ ἐξήρκεσαν ὅπως ἐπαναφέρῃ ὑπὸ συζήτησιν τὴν πρὸς τὸν ἀνεψιὸν των δοθείσαν ὑπόσχεσιν.

— Ἡ Γινέβρα ἦτο πολὺ νέα, ἔλεγεν ἡ μαρκησία, ὅταν ὑπεσχέθῃ πίστιν εἰς τὸν ἐξαδελφόν της, ὥστε εἶναι ἄδικον μία κόρη νὰ ἀναγκασθῇ νὰ τηρήσῃ ὅρκους, τοὺς ὁποίους ἔδωκεν ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ διατελοῦσα.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν ἀποχρῶντες εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ γέροντος, ὥστε ὅταν ἡ Γινέβρα ἠθέλησε νὰ διαμκρτυρηθῇ, ὁ πατήρ της τῇ ἐπέβαλε σιωπὴν. Ἡ μαρκησία ἐνόμισε τότε τὴν στιγμὴν κατὰλληλον νὰ εἰπῇ λόγους εὐνοϊκοῦς ὑπὲρ νέου τινὸς πρίγκηπος Γερμανοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε παρατηρήσει ὅτι ἠκολούθησε τὴν κόρην των ἐπιστρέφουσιν ἐκ τῆς ἐκκλησίας· ὁ λόγος τοῦ Ἀνδρέου λοιπὸν δὲν ἦτο ἄνευ σημασίας, διότι πραγματικῶς ὑπῆρχεν εἰς πρίγκηψ ἐρωτὸλήπτος, κατοικήσας ἐπίτηδες ἐκεῖ πλησίον. Τὴν πρωίαν μάλιστα τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχε στείλει ἄνθη καὶ ζήτησαι τὴν ἄδειαν νὰ παρουσιασθῇ καὶ προσφέρῃ τὰ σεβάσματά του πρὸς τὸν μαρκήσιον, ἐπὶ τῷ προσχέματι νὰ παρατηρήσῃ εἰκόνα τινὰ τοῦ Κορρεγίου, ὡς ἐκ θαύματος διασωθεῖσαν ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς οἰκογενείας τῶν Γραβίνων. Ὁ μαρκήσιος εἶχε διαφυλάξει πρὸς πείσμα τῆς δυστυχίας τὴν εἰκόνα ταύτην ὡς πολὺτιμον ἀλλὰ τελευταῖον κειμήλιον τῆς ἀρχαίας τῆς οἰκογενείας του δόξης.

Προσπάθει λοιπὸν ἡ μαρκησία νὰ πείσῃ τὸν συζυγὸν της νὰ δεχθῇ τὸν πρίγκηπα εὐγενῶς καὶ ἐπιχαρίτως, καὶ τοῦτο ἦτο ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως, ἥς διεκόψαμεν τὴν διήγησιν διὰ νὰ δώσωμεν τὰς ὀλίγας ταύτας ἐξηγήσεις.

Μετὰ μακρὰν σιωπὴν ἡ Γινέβρα ὑπέλαβεν.

— Ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτεῖτε, πάτερ μου, δέχομαι νὰ ἴδω αὐτὸν τὸν Γερμανὸν, ὅστις θέλει νὰ μὲ τιμήσῃ διὰ τῆς ἐπισκέψεώς του· ἀλλὰ πρᾶττουςα τοῦτο ἔχω τὴν πεποίθησιν εἰς τὸν ἑρωτά μου. Ἄν ποτε ἠδυνάμην νὰ καταγοητευθῶ ἀπὸ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν τύχην τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ, εὐτύχημα θὰ ἦτο διὰ τὸν Ἀντιόχον ν' ἀπαλλαχθῇ ἐμοῦ. διότι ἡ καρδιά ἦτις ὡς ὁ καθρέπτης, χάνει τὴν εἰκόνα τοῦ ἀπόντος, εἶναι ἀναξία νὰ ἀγαπᾶται.

— Βέβαια! ἐψιθύριεν ὁ γέρον μαρκήσιος. Ἡ καρδιά ἦτις, ὡς... πῶς τὸ εἶπες, κόρη μου;

Ἡ Γινέβρα μειδιῶσα ἐπανελάβε βραδέως καὶ τονίζουσα τὰς λέξεις τὸ ἀπόφθεγμα ὅπερ εἶχεν εἰπῇ.

Ἡ μαρκησία ἔδανε τὰ χεῖλη καὶ ἐκλονίζετο ἐπὶ τῆς ἔδρας της διὰ νὰ μὴ καταδολῶσῃ τὴν δυσχερεσίαν της, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἀκούῃ περὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων, ἅτινα τὴν ἱπεμάκρυνον τοῦ σκοποῦ της. Ἠρέσθη δὲ μόνον νὰ ρίψῃ βλέμμα κεραυνοδόχον ἐπὶ τοῦ συζύγου της, μηδόλως προσέξαιτος εἰς αὐτὸ ἀλλ' ἀσχολουμένου νὰ θαυμάζῃ τὴν χρυσόξανθον κόμην, ἣν ἐν τῇ ἀθυμίᾳ της ἡ Γινέβρα εἶχε προημελημένην ἐπὶ τῶν ὤμων της, ἐνῷ μὲ τοὺς βραχίονας περὶ τὸν τράχηλον τοῦ πατρὸς της ἔχυνε δάκρυα ἄφθονα.

Εἰς τὸ θέαμα τοῦτο ἡ μαρκησία μικροῦ ἐδέησε νὰ λησμονήσῃ τὰ περὶ μεγάλειου ὄνειρά της. Ἡ μητρικὴ στοργὴ ὑπερίσχυσε πρὸς στιγμὴν ἐν τῇ καρδίᾳ της, καὶ ἐξ αἰσθήματος ἐνστικτοῦ κινήσεισα ἀνευίχθη εἰς τὸ σύμπλεγμα τὸ ὁποῖον ἀπετελοῦν ὁ γέρον καὶ ἡ κόρη του, καὶ οὕτως ἔμειναν καὶ οἱ τρεῖς ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν βεδυθισμένοι εἰς ἑκστασιν τινα μεστήν ὀδύνης, ἐνῷ ἡ νύξ ἐπρόχωρει βραδέως καὶ ἐκάλυπτε τὸ μέγαρον μὲ τὴν μελαγχολικὴν του σκιάν.

(Ἐπεται ἡ συνεχεία.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἀττικὸν ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1867 ὑπὸ Εἰρηναίου Ἀσωπίου, τῇ ἐνδοκῇ συνεργασίᾳ Γι.

λοκάτωρ λογίων. — Έτος Α'. Ἀθήνησι 1866.
Τυμᾶται δρ. 1. 20.

Μόνο; ὁ Θεὸς καθὰ ἱστορεῖ ἡ Παλαιὰ Γραφή, ἐν διαστήματι ἑξ ἡμερῶν ἐδημιούργησε δημιουργήματα τέλεια (sans les retoucher), καὶ ἀποδείξεις τούτου εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χιλιάδες ἐτῶν παρήλθον καὶ ὅμως δὲν ἡδυνήθη ἡ ἐπιστήμη οὐδὲ ἐν μέλος τοῦ ἀνθρώπου νὰ τελειοποιήσῃ. οὐδὲ ἐν φύλλον δένδρου νὰ μετασχηματίσῃ! Ἰσως δὲ τοῦτο, καλλιτεχνικῶς τοῦλάχιστον, δὲν ἔβλαψε τὸ ἀνθρώπινον γένος· διότι ἀλλοίμονον ἂν τῆς ῥινὸς ὁ σχηματισμὸς ἢ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ διατομῇ, ἢ τοῦ σώματος ἢ κλίσις ἀφίνοντο εἰς τὴν αὐθαίρετον βούλησιν ἀμαθοῦς ἢ ἰδιοτροποῦ καλλιτέχνου!

Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, μικρὸς, ἀσθενὴς, πεπερασμένος, οὐδέποτε τέλειον ἔργον διὰ μιᾶς κατεργάζεται, ἀλλὰ βαθμηδὸν ἐπισκευάζει καὶ μεταποιεῖ ἐπὶ τὸ τελειότερον τὰ πρῶτα αὐτοῦ δοκίμια. Οὕτω κατ' ἀρχὰς ἔκρυψεν ὑπὸ φύλλα συκῆς τὴν γυμνότητά του· κατόπιν δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ φύλλα τῆς συκῆς μετετράπησαν εἰς μάλλινα, βαμβάκερά καὶ μεταξωτὰ ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα ἄλλοι ἐδῶθεν ἄλλοι ἐκείθεν διὰ πολλῶν προσθαφαιρέσεων, ποικίλας ἔλαβον φάσεις, ἕως οὗ τέλος σήμερον τελειοποιηθέντα μετεμόρφωσαν τὸν μὲν ἄνδρα εἰς ψαλίδιον, τὴν δὲ γυναῖκα εἰς χωνεῖον. Ἄλλοτε ὁ ἄνθρωπος ἐπέλλιζε λεῖξεις ἀνάρθρους καὶ τόσας μόνον, ὅσαι ἤρκουσαν πρὸς ἑκφράσιν τῶν πρῶτων αὐτοῦ ἀναγκῶν, ἀλλὰ σήμερον αἱ γλώσσαι ἐπολλαπλασιάσθησαν, ἐτελειοποιήθησαν. Σήμερον ὁ κελῶς ἀναθεραπευμένος ἄνθρωπος ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζῃ δὲν ἡξιώσας πόσας γλώσσας καὶ νὰ ἔχῃ εἰς τὴν κεφαλὴν του ἀποτεταμειυμένας ὅλους τῆς γραμματικῆς τοὺς κανόνας καὶ ὅλων τῶν φιλοσοφούντων τὰς ἀδολεσχίας. Ἄλλοτε ὁ ἄνθρωπος ἐφόνευε τὸν πλησίον του μὲ ἀτελέστατα καὶ χυδαιότατα ὅπλα καὶ ὁ θάνατος ἀραιὰ καὶ μετὰ δυσχερείας ἐλάμβανε τὰ θύματά του ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μυχῶν· ἐνῷ σήμερον ὁ πολιτισμὸς εἰς τοιοῦτον βῆθμον ἐτελειοποίησεν τὰ φιλάθρηπκα ταῦτα ὄργανα, ὥστε διὰ τῶν βελονῶν πυροβόλων δύναται τις νὰ φονεύσῃ δέκα ἀδελφούς του ἀνὰ πᾶν πρῶτον λεπτόν καὶ ἐξαρκοσίους ἀνὰ πᾶσιν ὥραν... Σήμερον ὁ πολιτισμὸς ἀποβλέπει πρὸς τὴν ἀκαριαίαν ἐξόντωσιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους, καὶ βαίνει πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο γιγαντιαίως βήμασιν, κατ' ἀντίθετον λόγον τῆς ἱατρικῆς τέχνης.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν τελειοποιήσεων τούτων ἐγέ-

νοντο καὶ τινες ἄλλαι ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις μὴ ἔχουσαι τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἀξιώσεις, ἀλλ' εἰς μικρὰ ἀποβλέπουσαι, ὡς παραδείγματος χάριν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ταμβάκου, δι' οὗ δίκην νευροσπᾶστων κινεῖνται αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀνθρώπων ἅμα αὐτοῦ εἰσαγομένου ἐντὸς τῆς ῥινὸς, ἡ ἀλοιφὴ τοῦ Ὀλοαὶ ἢ ἡ μεγάλη χρῆσις πλουτίζει τὸν ἐφευρετὴν, καὶ τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα δι' οὗ οἱ Ἕλληνες θ' ἀναλάβωσι θεοῦ εὐδοκοῦντος τὴν πάτριον αὐτῶν κληρονομίαν.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων ἐφευρέσεων ἀναντιρρόητως κατατάσσεται καὶ ὁ Καζαμίς, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐνιανσία ἐμφάνισις συνέταψε καὶ συντέμνει τὸν βίον τοῦ δυσμοῖρου ἀνθρώπου, ἐκκωφευομένου ἐκ τῶν ἀκαταπαύστων προφητειῶν, καὶ ἀηδίας πληρουμένου ἐκ τῆς ἀνουσίου ἀναγνώσεως τῶν τετριμμένων αὐτοῦ ἀστεϊσμάτων καὶ τῶν ἄλλων στεροτύπων, ὡς τὸ ἀγγλικὸν ῥοσμπιφ, ποικίλων διηγημάτων του. Ὁ καζαμίς κατήνησεν ἐπιδημικὴ νόσος χρῆζουσα ταχείας ἀντιλήψεως καὶ θεραπείας, εἰ δυνατόν.

Διάφοροι δὲ πρὸς τοῦτο ἀπόπειραι ἐγένοντο κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον ἀνεπιτυχεῖς, ἕως οὗ τέλος ὁ φιλόανθρωπος ἱατρὸς Ἀλθώτας ἐπεχειρίσει καὶ ἐπέφερε τὴν ριζικὴν τοῦ κακοῦ θεραπείαν, ὅπερ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος χαρμωσύνης ἀνηγγείλαμεν διὰ τῆς Χρυσταλλίδος, ἂν ἐνθυμῶνται οἱ ἀναγνώσται αὐτῆς. Ἀλλὰ τότε μὲν ὁ φίλος ἡμῶν ἱατρὸς, ὁπαδὸς ὢν τῆς ὁμοιοπαθητικῆς μεθόδου τῆς δογματιζούσης διὰ τοῦ ἀρχαίου λογίου «πάσκαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται», ἠθέλησε καὶ κατῳρθεῖν τὸν Καζαμίαν διὰ τοῦ Καζαμίου νὰ θεραπεύσῃ· ἐρέτο· ὅμως φοβούμενος μὴ τοι οἱ ἀνύποπτοι ἀναγνώσται τῶν Καζαμιῶν, ἅπασι θεραπευθέντες, λάβωσι καὶ πάλιν τὸ μόλυσμα ἐξ ἀπροσεξίας, ἐφρόντισε τὸν καθαρὸν, τὸν ἀβλαβὴ Καζαμίαν νὰ τὸν βαπτίσῃ καὶ τὴν ἰδίαν ἐπ' αὐτοῦ νὰ ἐπιθέσῃ σφοχγίδα, ὅθεν καὶ μετωνόμασεν αὐτὸν Ἀττικὸν ἡμερολόγιον.

Θέλετε τώρα νὰ μάθετε ἴσως τί περιέχει καὶ τὰ περιεχόμενα ὁποῖα τινα εἶναι;... Αὐτὸ ὅμως οὐδέποτε παρ' ἡμῶν νὰ ἐλπίζετε, διότι ἂν σὰς εἰπῶμεν τί περιέχει θὰ ἀρκεσθῆτε εἰς τὴν περίληψιν καὶ βεβιαίως δὲν θὰ τὸ ἀγοράσητε. Τοῦτο δὲ μᾶς ἐνθυμίζει μικρὸν τι δῶμα, τὸ ὅποιον βλέπομεν συνεχῶς παριστανόμενον εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος εἶναι δύο, ὁ πᾶς; (ὁ πρωτότυπος μάγκας τῆς ἀγορᾶς) καὶ ὁ δικτάτης (τὸ φιλόμουστον δηλαδὴ κοινόν.)

Ὁ παῖς, πωλεῖ π. χ. παράρτημα ἀναβοῶν « Ἡ νίκη τῶν Κρητῶν, κύριοι, πέντε λεπτά! » Ὁ διαβάτης ὁ φιλόμουσος, ὅστις δὲν ῥίπτει τὸ λεπτὸν τοῦ πρὶν μάθῃ τί τὸ πωλούμενον, λαμβάνει εἰς χεῖρας τὸ παράρτημα, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ περιεχόμενον, ἀφοῦ δὲ τὸ ἀναγνώσῃ τὸ ἐπιστρέφει εἰς τὸν πτωχὸν παῖδα, ὅστις μένει μὲ τὸ σῶμα κεκηνῶς, μὲ τοὺς ὀρθαλμοὺς διεσταλμένους, τὴν ἀπελπισίαν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τὸ βελάντιον κενόν. — Λοιπὸν, ὅχι, φίλτατοι ἀναγνώσται παρ' ἡμῶν μὴ προσδοκᾶτε τοιαύτην ἀφέλειαν, ἀγοράσατε τὸ Ἀττικὸν ἡμερολόγιον καὶ τότε, ἀλλὰ τότε μόνον, θὰ μάθετε τί περιέχει τοῦτο μόνον σᾶς προλέγομεν, ὅτι δὲν θὰ εἴψητε τὰ χρήματά σας, τὴν περιουσίαν σας, (μία δραχμὴ διδομένη εἰς ἀγορὰν βιβλίου θεωρεῖται παρὰ τῶν συμπατριωτῶν μας σημαντικὴ περιουσία) ἀπὸ τοῦ παράθυρον· ἀπ' ἐναντίας θὰ ἀγοράσητε βιβλίον τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς τέρψῃ, καὶ θὰ σᾶς διδάξῃ μερικά πράγματα, τὰ ὁποῖα πολλοὶ ὑμῶν ἴσως ἴσως δὲν γνωρίζετε. Ὁ κύριος Εἰρηναῖος Ἀσώπιος ἐξέβαλε τὰ σκόροδα καὶ τὰ λάχνα ἀπὸ τῶν λαχονοκήπων τοῦ Καζιμῖα καὶ μετεφύτευσεν ἐν αὐτοῖς μυρσίνας, κρίνους, ἱα καὶ εὐώδη ῥόδα.

Ἡ πυθὺς τοῦ Ἀττικοῦ ἡμερολογίου ἀναβαίνει ἐπὶ τριπόδος ὅχι διὰ νὰ προφητεῖσῃ βροχάς, χαλάζι, χιόνας καὶ ἐκλείψεις, προφητείας δηλαδὴ αἰτίνες, τρέπουσιν εἰς φυγὴν καὶ αὐτοὺς τοὺς Κοζάκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἱεροκτάς τοῦ ἐν μακκάρᾳ τῇ λήξει ἐξηγητοῦ τῆς θείας ἀποκαλύψεως κυρίου Μακκάρη, ἀλλὰ διὰ νὰ διανείμῃ εἰς τοὺς εὐλογημένους τροφίμους τοῦ σωτηρίου ἔτους 1867 εὐφρεῖς ἀστεϊσμοὺς· ἐδῶ, μικρὰ ῥαπίσματα ἐκεῖ, μίαν θωπεῖαν εἰς τὴν ζωηράν τῆς Εὐᾶς θυγατέρα, καὶ ἕνα κολαφισμόν εἰς τὴν ὀπισθοδρομικὴν φαλάκραν τοῦ 19 αἰῶνος. Τί μόνον φοβούμεθα; ὅτι τὸ φιλόμουσον κοινὸν θὰ διασκεδᾷ, θὰ τερφῇ, θὰ διδᾷ, δαπάναις τοῦ ἐκδότου τοῦ Ἀττικοῦ ἡμερολογίου, ὅπως δαπάναις δύο ἐτέρων ἐκδοτῶν τέρπει τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἡ Χρυσάλλης!

— Καὶ πῶς τοῦτο; τίνι τρόπῳ; ἴσως τις ἀθῶος ἐρωτήσῃ. Ἀμέτῳς ἀποκριόμεθα.

Παρά τινι λαῶ, δὲν ἐνθυμούμεθα ποίῳ, διατηρεῖται μέχρι σήμερον ἡ συνήθεια νὰ μεταχειρίζονται οἱ ἐν συμποσίῳ παρακαθήμενοι ἐν κοιλίῳ καὶ ἐν κύπελλον, ἀλληλοδιαδόχως μεταβιβάζόμενα ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες τὸ ἔθος τοῦτο διεφύλαξαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων. Εἰς πληρῶναι, ὀγδοήκοντα δὲ τοῦ-

λάχιστον ἀναγινώσκουσι. Τὸ ἀγοραζόμενον βιβλίον περιέρχεται ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἀπὸ κόλπου εἰς κόλπον, ὁ δὲ συγγραφεὺς, ὁ ἐκδότης, ὁ βιβλιοπώλης ἀπορεῖ πῶς δὲν γίνεται ἐξόδευσις τῶν βιβλίων του . . . Ἰπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις μέθοδος τὴν ὁποίαν μεταχειρίζοντι καὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας· μέθοδος εὐφυστάτη καὶ ἐντιμοτάτη, ἡ ἐξῆς· γίνονται συνδρομηταί, λαμβάνουσι τὸ φύλλον ὁλόκληρον ἔτος ἢ καὶ ἔτη πολλάκις καὶ ἔπειτα, ὅταν τοὺς ζητήσητε τὸ ἀντίτιμον τῆς εὐτελοῦς συνδρομῆς των, σᾶς ἀποκρίνονται γελῶντες — Σᾶς ἡπάτησα! ἐγὼ συνδρομὴν δὲν πληρώνω· ἐγὼ χρεωστῶ εἰς τὸν ῥάπτῃν, εἰς τὸν ἀρτοποιῶν, εἰς τὸν ζαχαροπλάστῃν καὶ θὰ πληρώσω καὶ συνδρομὴν! . . .

Ἡ Χρυσάλλης μίαν ἡμέραν θὰ διασκεδᾷ ἀρκετὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς δημοσιεύουσας τὰ ἐνόματα τῶν καλῶν τούτων καὶ ἐντιμοτάτων συνδρομητῶν τῆς.

Θ. Ν. Φ.

Ἱεροσολυμιάς ἦτοι ἐπίτομος ἱστορία τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως αὐτῆς ἕως τῶν νεωτέρων χρόνων, ὑπὸ Γρηγορίου ἱεροδιακόνου τοῦ Παλαμᾶ, καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, ἐκδοθεῖσα κελεύσει τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου κυρίου Κυρίλλου. Ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ Παραγίου Τάφου.

Ἰπάρχει πόλις τις εἰς τὴν γῆν ἔνδοξος, καὶ κατὰ τὴν ἀρχιότητα καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους, διότι ἐξ αὐτῆς, ὡς ἀπὸ πατρὸς καθαρᾶς καὶ ζωφόρου, ἐποτίσθη σύμπατα ἡ οἰκουμένη μὲ τὰ νάματα τῆς οὐρανίας ἡθικῆς καὶ τῆς ὑγιαίνουσας σοφίας, καὶ ἐν αὐτῇ διεδραματίσθη τὸ μέγα καὶ ἀκατάληπτον γεγονός τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως, ὅπερ πρὸ ἑκατοστίων ἐτῶν θίαςος ἀνδρῶν θεσπεσίων καὶ θεηγόρων προανήγγειλεν. Ἡ πόλις αὕτη εἶνε ἡ παλαιφθαμένη Ἱερουσαλὴμ. Ὅποιās ἀνκμῆσεις δὲν γεννᾷ τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ μόνον προφερόμενας, ὁποῖαν δὲ περιέργισαν δὲν ἐξεγείρει ἡ μελέτη τῶν κατ' αὐτὴν εἰς πάντα εὐσεβῆ φιλομαθῆ καὶ φιλόρχαιον; Ἐκάστη γωνία αὐτῆς φέρει καὶ μίαν ἀνάμνησιν, ἕκαστον μέρος τῆς εἶνε καὶ μία ἱστορία. Ἐδῶ ὁ Σολομὼν, ὁ μέγας καὶ σοφὸς, κατὰ κησέ ποτε, ἐκεῖ οὗτος ἡ ἔ-

κεῖνος ὁ προφήτης ἰστάμενος προέλεγε τὰ μέλλοντα γενέσθαι· παρέκει ὁ Δαυτδ, βασιλεὺς ἅμα καὶ προφήτης, ἔκρουε τὴν ἄρπαν τοῦ αἰνῶν τὸν Θεὸν, ἀλλαχοῦ τέλος ὁ Κύριος, ἄνθρωπος διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν γινόμενος, ἐδίδασκεν, ἔπαθεν, ἐσταυρώθη, ἐτάφη. Ὁμολογουμένως οὐδὲν μέρος τῆς γῆς δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν Ἱεροσολαλήμ.

Ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, προαιώνιος φύλαξ τῆς κιβωτοῦ τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ, ὁ ἀγιώτατος Πατριαρχικὸς θρόνος τῶν Ἱεροσολύμων, ἐν μέσῳ ποικίλων περιπετειῶν καὶ διωγμῶν καὶ καταστροφῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυχῶς ἀντεπεζήληε διὰ τῶν ὅπλων τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος, διετήρησεν ἄσβεστον μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων, καὶ εἰς αἰῶνας διατηρήσεται, τὴν φωταυγὴ λυχνίαν τῆς ὀρθοδοξίας ἣν παρὰ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ πρώτου ἐπισκόπου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ ἔλαβε. Θείας πατέρων ἐνασκουμένων εἰς τὸν βαρὺν κατὰ πολλῶν ἅμα ἐχθρῶν ἀγῶνα, ὑπῆρξεν ἐκπαλὶς ὡς ὅσας ὑδρὴλὴ καὶ θάλλουσα ἐν μέσῳ τῆς πληκτικῆς καὶ φοικῶδους ἐκείνης πνευματικῆς ἐρημίας. Πρὸς ὁπόσας ἐναντιότητας καὶ πατριάρχαι καὶ πατέρες εἶχον ἀνέκαθεν νὰ παλαίσωσι; Κατὰ μὲν τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὁ σίδηρος καὶ ἡ μάχαιρα ἀγρίων κατακτητῶν ἐτεροθρήσκων, ἐνίοτε δὲ, ὡς ἐπὶ Σταυροφοριῶν, καὶ ὁμοθρήσκων, ἐλυμαίνοντο τοὺς ἀνδράς ἐκείνους· σήμερον δὲ ἐχθροὶ ἀσυγκρίτως μανιωδέστεροι καὶ κινδυνωδέστεροι, διότι παρέρπουσιν ὡς ὄφεις ἀβλαβεῖς καὶ ἄκκοι, παρίστανται οἱ δαίμονες ὅσους ἐξεργάζονται αἱ προσηλυτιστικαὶ ὁρεῖς παντὸς κράτους. Καὶ τὰ ὅπλα αὐτῶν τίνα; καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀμοιβή τις; Ἀντίπραξις καὶ πόλεμος πανταχόθεν, ἀκηδία, κατακραυγὴ συνεχῶς παράλογος, μομφαὶ πικραῖ.

Περὶ ἑργὸν ἄρα καὶ Ἑλληνοπρεπεῖς ἀνάγνωσμα ὑπάρχει ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας τῶν Ἱεροσολύμων· ἐν μέσῳ δὲ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων, εἰς ἃς ἐνέβαλε τὴν ὀρθόδοξον τῆς ἀγίας πόλεως κοινότητα βέβηλος ἀρπαγὴ τῶν κτημάτων τῆς ὑπὸ ἡγεμόνος ἀδίκου, ἀποτίοντος νῦν ἐν ἐξορίᾳ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κακίας του, εὐφρόσυνον ἀποδίδει ὅτι κελεύσει τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Κ. Κυρίλλου, οὗ τὴν φιλομουσίαν καὶ τὰς προμαρτούσας αὐτῇ εὐγενεῖς διαθέσεις οὐδεὶς ὁ μὴ διομολογῶν, ἐξεδόθη βιβλίον πραγματευόμενον περὶ τῆς ἀγίας ἐκείνης πόλεως, περὶ ἧς πολλὰ μὲν πρὸ ἁλλοτρίων ἐδημοσιεύθησαν, ὀλίγα δὲ, καὶ

αὐτὰ δυσπόριστα πλέον καταστάντα, παρὰ τῶν ἡμετέρων. Ὁ ἱεροδιάκονος Κ. Γρηγόριος Παλαμᾶς, ἀνὴρ κατέχων εἴπερ τις καὶ ἄλλος, τὴν τε ἱεράν καὶ τὴν θύραθεν παιδείαν, δικαιοῦται τῆς εὐγνωμοσύνης πάντων τῶν ὁμογενῶν, διότι πολλὰ μελετήσας καὶ πολλὰ ἐρευνήσας, συνέταξε τὴν Ἱεροσολυμιάδα του, ἥτις προώριστα νὰ πληρώσῃ σπουδαῖον κενόν, οὐ μόνον τοῖς περὶ τὴν θρησκείαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαιότητος ἀσχολουμένοις. Δὲν εἶνε αὕτη ἀπλοῦν ἐράνισμα ἐκ τῶν Ἱερῶν Γραφῶν ἢ ἐκ συγγραμμάτων τῶν ἐσπερίων, ἀλλ' εἶνε προῖον σπουδαῖον μελέτης μακροχρονίου καὶ κοπιώδους. Πολλὰ ἐν τῇ Ἱεροσολυμιᾷ τοῦ ὁ Κ. Παλαμᾶς τέως δυσερμήνευτα διασκηνίζει, καὶ εἰς πολλὰ ἀντιστρατεύεται κατὰ τῶν ἄλλως πως φρονούντων, ὁδηγῶ χρώμενος καὶ τριτόμῳ τινι ἀνεκδότῳ χειρογράφῳ, συνταχθέντι ὑπὸ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου Γέροντος Νεοφύτου. Τὸ ὁγκώδες χειρόγραφον τοῦτο *Περιγραφικὸν τῆς Αγίας Γῆς* ὀνομαζόμενον, θὰ ᾔνε βεβαίως σπουδαιότατον, καθόσον ὁ αἰδιμὸς συντάκτης του, συνέλεξε πλείστας ὅσας περὶ διαφόρων ἀντικειμένων παρὰ τῶν Ἀράβων προφορικῶς παραδόσεις, ὥστε εὐχῆς ἔργον ἦτο εἰ μὴ ἀνεβάλλετο καὶ αὐτοῦ ἐπὶ μακρόν ἢ ἐκτύπωσις.

Ἐν τῇ περιληπτικῇ ταύτῃ βιβλιογραφίᾳ, οὐδόλως δυνάμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ σύγγραμμα τοῦ Κ. Παλαμᾶ, καὶ ὑποδείξωμεν τὸ σπουδαῖον καὶ τὸ χρήσιμον αὐτοῦ. Γλῶσσαι ἀνθηρὰ καὶ τὸν λόγιον κατὰ πᾶσαν σελίδα δεικνύουσα, προσθέτει μεῖζω ἀξίαν εἰς τὴν ἄλλως πολυτίμητον Ἱεροσολυμιάδα φιλοκαλία δὲ ἐκ νῆς περὶ τὴν ἐκτύπωσιν διδάσκει ἡμῖν ὅτι τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων οὐδόλως ἐλαττοῦται τῶν ἐν Ἀθήναις. Καταπαύοντες δὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα, συγχάριμεν μὲν τῷ εὐπαιδύτῳ ἱεροδιακόνῳ Κ. Παλαμᾶ διὰ τὸ σύγγραμμά του, συγχάριμεν δὲ καὶ τῇ ἱερᾷ κοινότητι τῶν Ἱεροσολύμων, κεκτημένην ἀνδρα καὶ αὐτὴν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν ἐν γένει κληρὸν τιμῶντα, καὶ εὐχόμεθα ὅπως διὰ τοιούτων ἔργων κλείωνται τὰ στόματα τῶν δυσμενῶς πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς διακειμένων. Ἄν δὲν ἔχωμεν σήμερον Χρυσοστόμους καὶ Γρηγορίους, ὑπάρχουσιν ὅμως μετὰξὺ τοῦ κλήρου ἡμῶν καὶ ἄνδρες ἀρετῆς καὶ παιδείας, μετὰξὺ τῶν ὁποίων εἰς ὑπάρχει ὁμολογουμένως καὶ ὁ ἱεροδιάκονος Κ. Γρηγόριος Παλαμᾶς. ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

Περὶ τοῦ ἀναφανέντος τῆς νύκτα τῆς 1/15
πρὸς τὴν 2/14 ἀρξαμένου μηνὸς σμήνου ἀστέ-
ρων διαττότων, ἐπιστολὴ Ἰουλίου Σμιτ, διευ-
θυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀστεροσκοπείου, πρὸς
τὸν καθηγητὴν κύριον Ἡρ. Μησιόπουλον.

Ἐν Ἀθήναις Νοεμβρίου 3 (13) 1866.

Ἀπὸ 26 ἤδη ἐτῶν παρατηρῶ καὶ ἀναγράφω
καὶ σπουδάζω τὰ τῶν διαττότων ἀστέρων, καὶ
ὅμως νῦν πρῶτον κτύχησα, φίλε, νὰ ἶδω καὶ ἰ-
δίους ὀφθαλμοῖς τὸ λαμπρότατον καὶ σπάνιον τοῦ
οὐρανοῦ φαινόμενον, τὸ ἀναφανέν τὴν προχθεσι-
νὴν νύκτα. Ἐθαύμασαν δ' αὐτὸ καὶ ὅσοι τῶν ἐν-
ταῦθα τὸ εἶδον, καὶ πάντες νῦν ὁμιλοῦσιν ὅπως
θέλουσι περὶ τοῦ θαυμασίου φαινομένου, τινὲς δὲ
μὲ παρακαλοῦσι νὰ γράψω τι περὶ αὐτοῦ. Νομί-
ζων δὲ καὶ ἐγὼ ὠφέλιμον τὸ νὰ ρηθῶσι περὶ αὐ-
τοῦ ὀλίγα τινὰ πρὸς τὸ δημόσιον, ὅπως διορθω-
θῶσιν ἴσως ἐσφαλμένοι τινες δοξαὶ καὶ θεωρίαι, ὁ
ποῖας τις ἀκούει κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, πέμπω
ὑμῖν, φίλε, τὴν μικρὰν ταύτην πραγματείαν, πα-
ρακαλῶν τὴν φιλίαν ὑμῶν νὰ μεταφράσῃτε αὐ-
τήν, ὅπως δημοσιευθῇ διὰ τινος τῶν Ἀθηναϊκῶν
ἑφημερίδων, προσθέτοντες καὶ ὅ,τι τυχὸν κρίνητε
ὑμεῖς ἀναγκαῖον εἰς κοινὴν κατάληψιν τῆς πραγμα-
τείας.

Τὸ φαινόμενον ἀστέρων διαττότων γινώσκου-
σιν, ἀπ' ἀρχαιοτάτων ἤδη αἰώνων, οἱ Σῖναι, ἐγί-
νωσκον δ' αὐτὸ καὶ οἱ Χαλδαῖοι καὶ οἱ Ἕλληνες
καὶ οἱ Ῥωμαῖοι. Ὑπάρχουσι πολλαὶ εἰδήσεις ἱστο-
ρικαί, ὅτι καὶ ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις ἀνεφάνησαν
πολλάκις ἐν τῷ οὐρανῷ οὐ μόνον πύρινα σώματα
σφαιροειδῆ καὶ σποραδικὰ, ἐξ ὧν ἔπessαν ἐνίοτε
καὶ λίθοι πυροειδεῖς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ὄγκοι σιδη-
ροῖ, ἀλλὰ κατὰ τινὰς ὠρισμένας νύκτας καὶ ἀπει-
ράριθμον πλῆθος ἀκοντισμῶν ἀστέρων, ὅμοιον
πρὸς βροχὴν ἢ πρὸς νιφάδας χιόνος θυμαίης.

Ἀκριβῶς ὁμῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἤρχισαν νὰ
παρατηρῶσι τὰ φαινόμενα ταῦτα μόλις κατὰ τὴν
ἐνεστῶσαν ἑκατονταετηρίδα· διότι παρετηρήθη-
σαν μὲν τῷ 1798 ἐν Γοττίγγῃ κατὰ πρῶτον ὑπὸ
Βρανδσπίου καὶ Βενζεμβούργου τοιαῦτα φαινό-
μενα, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τὰ τελευταῖα 30 ἔτη
ἡδυνήθησαν ν' ἀποπειραθῶσι τινες καὶ ἐξηγήσεις
αὐτῶν, στήριζομένας ἐπὶ ἐρευνῶν ἐκτεταμένων.

Ἐκ τῶν ἀκριβῶν δὲ καὶ ἐπιστημονικῶν παρα-
τηρήσεων ἐδιδάχθημεν, ὅτι ἀστέρες διάττοντες
καὶ πύρινοι σφαῖραι ἢ βολίδες δὲν διαφέρουσιν
οὐσιωδῶς πρὸς ἄλληλα, εἰ μὴ ὅτι αὐταὶ ἔχουσιν

ἐπαισθητὴν διάμετρον ἀναφαίνονται διὰ μιᾶς ἐν
τῷ οὐρανῷ φεγγοβολοῦσαι λαμπρὸν ἐπὶ δευτέρᾳ
τινα τῆς ὥρας λεπτὰ, καὶ πάλιν ἐξαφανίζονται
ταχύτατα διαίσεσθαι διὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διαρ-
ρηγνύμεναι πολλάκις, ὅτε καὶ πίπτουσιν ἐνίοτε ἐξ
αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν (νικώσης δηλονότι τῆς ἑλξεως
τοῦ πλανήτου τοῦτου τὴν ταχύτητα τῆς περὶ τὸν
ἥλιον περιφορᾶς αὐτῶν) ἀπορρηγνύμενα σπᾶσμα-
τα ὡς λίθοι οὐρανοπετεῖς, οἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ
τῶν χημικῶν συνεστῶτες μὲν ἐκ στοιχείων, ὅποια
ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῇ γῇ, ἀλλὰ κατ' ἄλλας ἐνίοτε
μείξεις ἢ συνθέσεις· ὥστε ὑπομαρτυροῦσιν, ὅτι ἐξ
ὁποῖων ἡ γῆ, συνίστανται καὶ τὰ οὐράνια σώμα-
τα. Ἐκ τῶν ἀκριβῶν παρατηρήσεων ἐδιδάχθημεν
προσέτι, ὅτι κατὰ ὠρισμένους τινὰς χρόνους ἀνα-
φαίνονται συχνότατοι διάττοντες ἀστέρες· — ὅτι
ἡ ταχύτης, μεθ' ἧς διατρέχουσι διὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ, εἶναι $4\frac{1}{2}$ ἕως $23\frac{3}{3}$ γεωγραφικῶν μιλίων
κατὰ πᾶν τῆς ὥρας δευτερόλεπτον, εἶνε δηλαδὴ
πλανητικὴ (ὡς προσονομάζουσι τὴν μεγίστην τα-
χύτητα, μεθ' ἧς κινοῦνται περὶ τὸν ἥλιον οἱ πλα-
νῆται), εἰ καὶ τινων διαττότων ἀστέρων ἡ ταχύ-
της εἶνε δις ἕως πεντάκις μείζων τῆς περὶ τὸν
ἥλιον τῆς γῆς, διότι αὕτη, περιφερομένη περὶ τὸν
ἥλιον διατρέχει $4\frac{1}{10}$ γεωγραφικὰ μίλια κατὰ
πᾶν δευτερόλεπτον — ὅτι καὶ ἐκτὸς ἔτι τῆς
ἀτμοσφαίρας ἐκφυροῦνται — καὶ, διὰ βραχέων,
ὅτι εἶνε οὐράνια σώματα μικρά, τὰ ὅποια περι-
φερόμενα κατὰ σμῆνη περὶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τροχιῶν
ἀδιορίστων εἰσέτι, καὶ κατὰ φοράν ἀντίθετον πρὸς
τὴν τῆς γῆς, γίνονται ἡμῖν δοράτα, ὑπ' ἀγνώστου
τινὸς αἰτίας ἐκφυρούμενα, ὅταν φθάνωσιν ἐν τῷ
τῆς γῆς γειτονήματι.

Ὅτε τῷ 1799 Νοεμβρίου 12 (κατὰ τὴν νεω-
τέραν χρονολογίαν) εἶδον ἐν Κουμάνῃ τῆς Ἀμε-
ρικής ὁ Οὐμβόλδος καὶ Βομπλάνδιος, λαμπρότα-
τον καὶ θαυμασιώτατον τοιοῦτον τοῦ οὐρανοῦ
φαίνόμενον, τότε πρῶτην φοράν παρεκινήθη ὁ ἐ-
πιστημονικὸς κόσμος εἰς τὸ νὰ σπουδάσῃ σπου-
δαιότερον τὰ τῶν ἀκοντισμῶν ἀστέρων καὶ πυρί-
νων σφαιρῶν. Ἀνερευνῶντες δὲ τὰ ἀστρονομικὰ
χρονικὰ εὗρον, ὅτι ὅμοιον φαινόμενον εἶχεν ἀνα-
φανῇ καὶ τῷ 1766· ἐπειδὴ δὲ καὶ τὴν νύκτα τῆς
12 πρὸς τὴν 13 Νοεμβρίου 1833 ἀνεφάνησαν
πάλιν ἐν Βορείῳ Ἀμερικῇ ἀπειράριθμοι ἀστέρες
διάττοντες, συνεπέραναν ἐκ τούτων, ὅτι περιοδι-
κὸν τὸ μέγεθος τοῦτο τοῦ οὐρανοῦ φαινόμενον, κατὰ
πᾶν τριακοστὸν τρίτον ἢ τριακοστὸν τέταρτον
ἔτος ἀναφαίνόμενον· τότε δὲ καὶ προσέββηθη, ὅτι

θέλει πάλιν τῷ 1866 ἢ 1867 ἀναφανῇ. Ἄς ἴδω-
μεν δὲ νῦν ἂν κατὰ πάντα ἐπηλήθευσε προχθές ἡ
προρόρησις.

Παρατήρουν ἀπὸ τοῦ 1842 οἱ παράτηρηται,
ὅτι παραδόξως οἱ κατὰ πάντα Νοέμβριον σπορα-
δικοὶ διάττοντες ἀστέρες, δὲν ἀναφαίνοντο πλέον
ὥς ἄλλοτε συχνοὶ, ἀλλ' ὀλιγαριθμότεροι μάλιστα
τῶν κατὰ πάντα Αὐγούστον, κατὰ τὴν 10 τοῦ
υποίου (ν. χ.) δύνανται νὰ ἴδῃ 50 ἕως 100
διαδρομὰς ἀστέρων κατὰ πᾶσαν ὥραν. Ἀλλὰ τῷ
1863 Νοεμβρίου 13 (ν. χ.) εἶδον ἐγὼ ἐν Ἀθή-
ναις πλείονα πάλιν φωτεινὰ μετέωρα, 60 κατὰ
πᾶσαν ὥραν, μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τινα μεγάλα
καὶ λαμπρά. Τῷ δὲ 1864 καὶ 1865 Νοεμβρίου
13 δὲν ἠδυνήθη νὰ οὐρανοσκοπήσω ἐν Ἀθήναις,
συννεφείας ἔνεκα· ἐν Λονδίνῳ ὅμως τῷ 1865 πα-
ρετήρησεν ἕτερος παρατηρητής 250 διαδρομὰς
ἀστέρων κατὰ πᾶσαν ὥραν.

Κατὰ τὸ ἐνεστὼς δ' ἔτος (1866, Νοεμβρίου
4[13] ἀνεφάνη πολλῶν λαμπρότερον τὸ φαινόμε-
νον τοῦτο, τοῦλάχιστον ἐν Ἀθήναις. Τοῦ οὐρανοῦ
ὅλως καθυρού ὄντος, ἀπὸ μὲν τῆς 6 ἑσπερινῆς
ὥρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ἐσπάνιζον οἱ ἀκου-
τισμοὶ ἀστέρων· μετὰ ταῦτα ὅμως τοσοῦτον νῦ-
ξησεν ἡ πληθὺς, ὥστε δύσκολος ἦτον ἡ ἀρίθμη-
σις, διότι δὲν προέφθανέ τις νὰ βλέπῃ πάντας,
ἀποσπωμένης συχνότατα τῆς προσοχῆς ὑπὸ τῶν
συναναφαινομένων λαμπροτάτων πυρίνων σφαι-
ρῶν.

Ὁ γράφων δὲ ταῦτα, ὅπως διορίσῃ κατὰ τὸ
δυνατὸν τὴν πληθύν τῶν κατὰ τὴν νύκτα ἐκεί-
νην διαττόντων μετεώρων, ἔταξεν ἐπὶ τινὰς ὥρας
καὶ ἑτέρους τρεῖς παρατηρητὰς, οἵτινες οὐρα-
νοσκοποῦντες μετ' αὐτοῦ ὠρισμένα τοῦ οὐρα-
νοῦ μέρη, ἡρίθμουν τὰ διὰ τούτων διάττοντα.
Μόνος δὲ παρετήρει ἀπὸ τῆς 4 μέχρι τῆς 6 με-
τὰ τὸ μεσονύκτιον. Ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου λοιπὸν
μέχρι τῆς 6 πρωϊνῆς ὥρας τῆς 2[14] Νοεμβρίου
(ἦγουν ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς 2[14] τοῦ μηνὸς
τούτου) ἕκαστος τῶν τεσσάρων οὐρανοσκοπῶν
εἶδε κατὰ πᾶσαν ὥραν:

Ἀπὸ μεσονυκτίου μέχρι τῆς 4 ὥρας	80 ἀστέρες διάττοντας
ἀπὸ τῆς 4 μέχρι τῆς 2	700
ἀπὸ τῆς 2	1000
ἀπὸ τῆς 3	900
ἀπὸ τῆς 4	350
ἀπὸ τῆς 5	100

Ἐκαστος ἀπὸ τῶν 4 παρατηρητῶν εἶδεν ἀπὸ

τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς 6 πρωϊνῆς ὥρας διάτ-
τοντας ἀστέρας πλείονας τῶν 3,000· ὥστε ὁ
ὅλος ἀριθμὸς τῶν διατξάντων κατὰ τὴν προχθε-
σινὴν νύκτα φθάνει τὰς 40,000 ἕως 42,000.

Ἀλλὰ τὸ ἐξαχόμενον ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τού-
του εἶναι κατὰ πολὺ ἔλασσον τοῦ τῶν ἀναφανέν-
των τῷ 1799 καὶ 1833· διότι οἱ τῷ 1833 ἐπὶ
9 ὥρας ἀναφανέντες ὑπελογίσθησαν, ὅτι ἦσαν
σχεδὸν ἐν τέταρτον ἑκατομμυρίου (240,000).
Ὅθεν δύναται τις ἐκ τούτου νὰ εἰκάξῃ, ὅτι τῷ
1867 θέλει ἀναφανῇ ὁ μέγιστος τῆς πληθύος
ὅρος.

Τῶν πυρίνων δὲ σφαιρῶν ἢ βολίδων ἦσαν τινὲς
φωτεινόταται καὶ λαμπρόταται. Μία δ' αὐτῶν
κατεφώτισε καὶ γῆν καὶ θάλασσαν, καὶ κατέλιπεν
ὀπισθεν ἑαυτῆς κόμπην φωτεινὴν χρώματος ἐρυθρο-
κιτρίνου, ἥτις ἐπὶ ὥραν ὅλην ἔμενεν ὁρατὴ τῷ
φιλῷ ὀφθαλμῷ, ὥς παραδόξον τι σχῆμα νεφέλης.

Εὐκατεῖον εἶναι, ὅσοι εἴτε ἐκτὸς Ἀθηνῶν παρε-
τήρησαν ἀκριβῶς τὸ φαινόμενον, μάλιστα δὲ ὅσοι
ἐμέτρησαν ὠριαίως ἀστέρας ἐκ τῶν προχθὲς διατ-
ξάντων, νὰ γνωστοποιήσωσι τὰς παρατηρήσεις
τῶν εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμὲ, εἴτε διὰ τινος τῶν
ἐφεμερίδων, ὅπως προοδοποιηθῇ ἡ περὶ τῶν θαυ-
μασίων τούτων τοῦ οὐρανοῦ φαινομένων γνῶσις.
Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀστεροσκοπεῖου

Ι. Φ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΣΜΙΤ.

(Ἐκ τοῦ Αἰῶνος.)

ΠΡΟΒΛΗΜΑ.

Ἡ μάχαιρα ὀξύνει τὸν κάλαμον, ἢ ὁ κάλαμος
τὴν μάχαιραν;

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

Τὸ κατὰ παραδρομὴν παραλειφθὲν ὄνομα τοῦ
μεταφραστοῦ τοῦ ἐν τῷ 92 φυλλ. τῆς Χρυσῆς
ἄρθρου ἐπιγραφομένου, ὁ Κ. Σεβαστιανῶφ καὶ τὰ
χειρόγραφα τοῦ ἁγίου Ὁρους, εἶναι Σ. Σκληρομί-
της.

Διορθωτέον ὡςκῦτως καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ
ἀπαντώμενον ὄνομα Γαβρίας εἰς Βαβρίας.